

TMELENIE SADROKARTÓNOVÝCH DOSIEK – STUPNE KVALITY

Kvalita povrchu

V praxi sa používajú rozdielne kritéria, často subjektívne, ktoré sa okrem rovinnosti orientujú predovšetkým na optické vlastnosti (napr. viditeľnosť forμάτων dosiek či viditeľnosť a zreteľnosť tmelených spojov). Pri tmelení sadrokartónových dosiek sa rozlišujú štyri stupne kvality:

- Q1 Stupeň kvality 1
- Q2 Stupeň kvality 2
- Q3 Stupeň kvality 3
- Q4 Stupeň kvality 4

V súlade s týmito stupňami kvality je nutné pri návrhu vychádzať z možnosti jednotlivých materiálov, ich tolerancií, rozmeru a remeselných možností prevedenia.

V prípade, že sa pri preberaní diela má brať ohľad na špeciálne svetelné pomery - napr. bočné svetlo alebo umelé osvetlenie - musí objednávateľ zaistiť, aby podobné svetelné podmienky boli k dispozícii už pri

tmelení. Pretože svetelné podmienky spravidla nie sú konštantné, môžu byť dokončovacie práce suchej výstavby posúdené iba pre tú situáciu osvetlenia, ktorá bola definovaná pred prevedením tmelenia. Svetelnú situáciu je teda nutné dojednať zmluvne.

Rozmerové tolerancie

Čo sa týka tolerancií rovinatosti, rozlišujú sa dva stupne, ktoré platia iba pre steny s hoto-vým povrchom, obklady stien a podhlády: Pokiaľ sú podľa tejto smernice kladené zvýšené nároky na rovinatosť plôch, je nutné ich v špecifikácii výkonov zvlášť dojednať.

Q1 Stupeň kvality 1

Pre povrchy, na ktoré nie sú kladené žiadne optické a dekoratívne nároky, je postačujúce základné tmelenie Q1. Zatriedenie podľa stupňa kvality Q1 zahŕňa:

- Vyplnenie spojov sadrokartónových dosiek (v závislosti od typu spojov dosiek a tmelu aj s výstužnou páskou) a prekrytie viditeľných častí upevňovacích prostriedkov.

Prečnievajúci tmel sa odstráni. Viditeľné stopy po náradí ako ryhy sú prípustné. Základné tmelenie zahŕňa aj prekrytie výstužných pásovk, pokiaľ je použitie pásovk na základe zvoleného systému tmelenia potrebné. Okrem toho sa výstužné pásky používajú, keď je to potrebné z konštrukčných dôvodov. Pri viacvrstvovom opláštení je tmelenie spojov spodných vrstiev dosiek nutné, vrátane upevňovacích prostriedkov (skrutky TN, TB, XTN, XTB). Taktiež je nutné previesť aj tmelenie napojení na priliehajúce konštrukcie ako napr. betón, omietnuté plochy. Odporúčame použiť separačnú pásku Knauf Trennfix.

Na plochách, ktoré budú opatrené obkladmi je postačujúce vyplnenie spojov s výstužnou páskou.

Q2 Stupeň kvality 2

Tmelenie v súlade so stupňom kvality Q2 zodpovedá štandardnej úprave a spĺňa obvyklé nároky kladené na plochy podhľadov a priečok.

Účelom tmelenia je zrovnanie tmelených plôch s povrchom dosiek - plynulý prechod. To isté platí pre upevňovacie prostriedky, vnútorné a vonkajšie rohy a napojenia. Tmelenie v súlade so stupňom kvality Q2 zahŕňa:

- základne tmelenie Q1,
- dodatočné tmelenie (tmelenie najemno, finish) až k dosiahnutiu rovných prechodov medzi doskami.

Pri tomto stupni kvality nesmú zostať viditeľné stopy po spracovaní alebo nerovnosti stierkovej hmoty. Ak je to nutné, musia sa zatmelené miesta zbrúsiť. Tento povrch je vhodný napríklad pre:

- obklady stien so stredne hrubou a hrubou štruktúrou, napr. tapety z hrubých vlákien,
- matné, hrubé nátery/povlaky, ktoré sa nanášajú manuálne mohérovými alebo štruktúrovanými valčekmi,
- vrchné omietky (zrornosť viac ako 1 mm), pokiaľ sú pre daný systém sadrokartónových dosiek prípustné.

Pokiaľ sa ako podklad pre stenové obklady, nátery a povlaky zvolí stupeň kvality 2 (štandardné tmelenie), nie je možné vylúčiť stopy po spracovaní a viditeľné spoje – obzvlášť pri dopade bočného svetla.

Obmedziť tieto efekty je možné v spojení s tmelením podľa stupňa kvality 3 (špeciálne tmelenie).

Q3 Stupeň kvality 3

Ak sú na tmelený povrch kladené zvýšené nároky, sú nutné dodatočné opatrenia pokračujúce základné a štandardné tmelenie: Špeciálne tmelenie Q3.

Tmelenie podľa stupňa kvality Q3 zahŕňa:

- štandardné tmelenie Q2 a
- širšie tmelenie spojov a pretmelenie zostávajúceho povrchu kartónu stierkovou hmotou pre uzatvorenie pórov.

V prípade potreby sa tmelené plochy prebrúsia. Tento povrch môže byť vhodný napríklad pre:

- obklady stien s jemnou štruktúrou,
- matné nátery/povlaky s jemnou štruktúrou,
- vrchné omietky, ktorých zrornosť je nižšia ako 1 mm, pokiaľ sú pre daný systém sadrokartónových dosiek prípustné.

Aj pri špeciálnom tmelení nie sú pri dopade bočného svetla vylúčené stopy po spracovaní a tieto sú prípustné. Miera a rozsah takýchto stôp je však oproti štandardnému tmeleniu menšia.

Q4 Stupeň kvality 4

Pre splnenie najvyšších nárokov na tmelený povrch je potrebné celý povrch celoplošne prestierkovať.

Na rozdiel od špeciálneho tmelenia Q3 sa celá plocha pokryje súvislou vrstvou stierkovej hmoty.

Stupeň kvality Q4 zahŕňa:

- štandardné tmelenie Q2
- široké tmelenie spojov a celkové pretmelenie a vyhladenie povrchu vhodnou stierkovou hmotou (hrúbka vrstvy do 3 mm).

Tento povrch môže byť vhodný napríklad pre:

- hladké alebo štruktúrované obklady s leskom, napr. kovové alebo vinylové tapety,
- lazúry a nátery/povlaky so stupňom lesku do strednej lesklosti,
- „Stuccolustro“ alebo iné vysoko kvalitné hladké techniky povrchových úprav.

Povrchová úprava, ktorá spĺňa najvyššie nároky podľa tejto klasifikácie, minimalizuje možnosť viditeľných nerovností povrchu dosiek a spojov.

Pokiaľ môže byť vzhľad hotového povrchu ovplyvňovaný svetlom (napr. bočným), zabraňuje táto úprava nežiadúcim efektom (napr. zmenám tieňovania alebo minimálnym lokálnym nerovnostiam). Nie je možné ich však vylúčiť úplne, pretože vplyvy svetla sa rôznia v širokom pásme a nie je možné ich jednoznačne podchytiť a vyhodnotiť. Okrem toho je nutné prihliadať k hraniciam ručného prevedenia. V jednotlivých prípadoch môže v spojení so špeciálnymi povrchovými úpravami a technikami nastať nutnosť ďalších opatrení pre prípravu povrchu. Napríklad pre:

- lesklé nátery,
- lakovanie,
- lakové tapety

ŠTANDARDNÉ KVALITY TMELENIA SADROKARTÓNOVÝCH DOSIEK

Štandardné kvality povrchov

Q1	Q2	Q3	Q4
<p>Vhodné pre:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Povrchy, ktoré budú opatrené obkladom, dekoračnými doskami alebo štruktúrovanými vrstvami. 	<p>Vhodné pre:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Stredne a hrubo štruktúrované povrchové úpravy stien (napr. tapety s hrubou štruktúrou) > Nátery a povrchové úpravy - matné, výplňové s hrubou štruktúrou > Dekoračné omietky so zrnitosťou > 1 mm <p>Viditeľné a vykreslené spoje dosiek - hlavne pri bočnom osvetlení - nemožno vylúčiť.</p>	<p>Vhodné pre:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Povrchové úpravy stien s jemnou štruktúrou > Matné a jemne štruktúrované maľby / nátery > Dekoračné omietky so zrnitosťou < 1 mm <p>Viditeľné a vykreslené spoje dosiek - hlavne pri bočnom osvetlení - nemožno vylúčiť.</p>	<p>Vhodné pre:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Hladké alebo štruktúrované povrchové úpravy stien > Metalické alebo vinylové tapety > Transparentné krytie alebo maľby/ nátery s nízkym leskom > Stucco Lustró alebo iné vysoko kvalitné hladké techniky. Pokiaľ môže byť vzhľad hotového povrchu ovplyvňovaný svetlom (napr. bočným), zabráňuje táto úprava nežiaducim efektom (napr. zmenam tieňovania alebo minimálnym lokálnym nerovnostiam).
Pre povrchy bez optických (dekoračných) požiadaviek	Štandardné optické požiadavky na plochy priečok a podhľadov	Pre zvýšené požiadavky na finálny povrch	Pre vysoké požiadavky na povrch
<p>Použitie</p> <ul style="list-style-type: none"> > Vyplnenie spojov > Zatmelenie upevňovacích prvkov 	<p>Použitie</p> <ul style="list-style-type: none"> > Stupeň kvality (Q1) > dodatočné tmelenie až k dosiahnutiu rovných prechodov medzi doskami 	<p>Použitie</p> <ul style="list-style-type: none"> > Stupeň kvality (Q2) <p>Širšie tmelenie spojov a pretiahnutie zostávajúceho povrchu kartónu, aby sa uzavreli póry</p>	<p>Použitie</p> <ul style="list-style-type: none"> > Stupeň kvality (Q3) > Povrchová úprava stierkovou hmotou o hrúbke vrstvy > 1 mm

Stupne kvality povrchu

	Hrana HRAK a HRK vyplnená Uniflottom*	Dokončený povrch hrany AK	Dokončený povrch hrany SFK
Q1			
Q2			
Q3			
Q4			

* pri požiarnej odolnosti vždy používať výstužnú pásku, napr. Knauf KURT